

СТАНОВИЩЕ

от

д-р Сеня Терзиева, професор Химикотехнологичен и металургичен университет
на материалите, представени от гл. ас. д-р Антоанета Атанасова Ангелачева,
за участие в конкурс за заемане на академична длъжност „доцент“
на Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“

по област на висше образование 1. Педагогически науки
професионално направление 1.3. Педагогика на обучението по...
научна специалност Методика на обучението по химия

Настоящият конкурс за „доцент“ е обявен в Държавен вестник, бр. 40 от 14.05.2021 г. и в интернет-страница на Пловдивския университет „Паисий Хилендарски“ (ПУ).

Конкурсът е за две места.

1. Общо представяне на процедурата

Със заповед № Р33-3163/13.07.2021 г. на Ректора на Пловдивския университет „Паисий Хилендарски“ (ПУ) към определена за член на научното жури на конкурс за заемане на академичната длъжност „доцент“ в ПУ (две места), по област на висше образование 1. Педагогически науки, професионално направление Методика на обучението по химия, обявен за нуждите на катедра Обща и неорганична химия към Химически факултет на ПУ.

За участие в обявения конкурс са подали документи двама кандидати за двете места:

1. гл. ас. д-р Антоанета Анастасова Ангелачева – кат. „ОНХ с МОХ“, ХФ на ПУ
2. гл. ас. д-р Йорданка Петрова Стефанова – кат. „ОНХ с МОХ“, ХФ на ПУ

2. Наукометрични данни за гл. ас. д-р А. Ангелачева

Представеният от гл. ас. д-р А. Ангелачева комплект материали на електронен носител е в съответствие с изискванията на Правилника за прилагане на Закона за развитие на академичния състав на Република България и на съответния Правилник на ПУ.

Кандидатката за доцент е приложила Диплома за образователна и научна степен „Доктор“ по научна специалност „Методика на обучение по химия“ (Показател А1 – 50 т.), списък с данни за 8 публикации по темата на дисертацията (Показатели от група Г – 55 т.), списък и е-копия на 31 научни публикации за участие в конкурса.

Съобразно показателите на Правилника за приложение на ЗРАСРБ за научна област 1. Педагогически науки, публикациите за участие в конкурса са:

- Публикувана монография, която е представена като основен хабилитационен труд (Показател В+ - 100 т.)
- Публикувана монография, която не е представена като основен хабилитационен труд (Показател Г4 – 100 т.)
- Публикувана книга на базата на защитен дисертационен труд за присъждане на образователната и научна степен „доктор“ (Показател Г5 – 75 т.)
- 7 научни статии в българско специализирано списание, което се реферира и индексира SCOPUS (Показател Г6 – 135 т.)
- 21 статии и доклади, публикувани в български нереферирани списания с научно рецензиране или в редактирани колективни токове (Показател Г7 – 205 т.).

Общият брой точки за научните трудове по показатели от група Г е 515 т., което *значително надвишава минималните национални изисквания за доценти* (200 т.).

В справката кандидатката е посочила общо 16 цитата: 5 цитата (Показател Д11 – 75 т.) на публикации, 11 цитата (Показател Д12 – 110 т.) на 8 публикации. Общият брой точки за всички цитати е 185 т., което надвишава минималните национални изисквания за доцент (50 т.).

3. Обща характеристика на дейността на гл. ас. д-р А. Ангелачева

Оценка на педагогическата дейност

Гл. ас. д-р А. Ангелачева отчита: академична заетост (лекции, упражнения, практики) със студенти от бакалавърски и магистърски програми по професионално направление 1.3. Педагогика на обучението по... (химия); участие в съставяне и актуализация на учебни програми за задължителни и избираеми учебни дисциплини по научната специалност на конкурса; публикувани 3 учебни пособия за студенти по научната специалност на конкурса (2 са съставени самостоятелно); научно ръководство на 9 дипломанти – студенти по спец. Биология и химия.

Може да се оформи *положителна оценка* за педагогическата активност на кандидатката.

Научна и научно-приложна дейност

Гл. ас. д-р А. Ангелачева отчита: участие в 4 научни университетски проекта; участие в 9 национални и 17 международни конференции; всички са проведени в България; по-голямата част от докладите са публикувани в сборници от конференциите.

Може да се оформи положителна оценка за научната активност на кандидатката, но също може да се препоръча разширяване на участието в проектни дейности и участие в научни конференции извън страната.

Приноси и цитирания

Гл. ас. д-р А. Ангелачева е представила самооценка на научно-приложните си приноси в три направления.

- *Учебен химичен експеримент*

В тази проблемна област кандидатката е групирала хабилитационния си труд (№ 1), 8 научни публикации (№№ 4, 8, 9, 11, 24-27; 3 от тях в съавторство) и 3 учебни пособия (№№ 32,33,34; 1 от тях е в съавторство). Три от публикациите са научни статии (№№ 4, 8 и 9), представени в списание „Химия. Природните науки в образованието“, което се реферира и индексира в SCOPUS от 2006 до 2017 г.

Описани са цитати, както следва: хабилитационният труд (№ 1) и една статия (№ 9) са цитирани в две монографии; публикация № 9 и едно от самостоятелните учебни пособия (№ 34) са цитирани в колективен том с научно рецензиране; същото учебно пособие е цитирано в научна статия в списание „Химия. Природните науки в образованието“.

В анотацията на монографията кандидатката подробно е описала съдържанието на текста и е посочила заявката за иновации. Оценявам като интерпретативно изследването за същността и за класификациите на учебния химичен експеримент (Глави: Първа, Втора и Трета). Оценявам като иновативни идеите и моделите, представени в Четвърта глава: 1. Разработена е методика за подготовка на учители за приложение на учебния експеримент в обучението по химия; 2. Конструирани са познавателни модели за експериментално изучаване на химични обекти с цел формиране и развитие на природонаучна грамотност на студентите – бъдещи учители по химия.

След прегледа на монографията и научните статии (№№ 4, 8, 9, 11) считам, че те са актуални и представляват научно-приложен принос към Методиката на обучението по химия.

- *Екологично образование*

В тази проблемна област кандидатката е включила книгата, създадена на базата на защитен дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен „доктор“, 4 научни статии (№№ 5-7, 10; една от тях – самостоятелна) и 9 самостоятелни постерни доклада (№№ 13, 15, 16, 20, 21, 23, 28, 29, 31). Описани да цитати, както следва: публикация № 10 е цитирана в статия в списание „Химия. Природните науки в образованието“; има данни за 3 цитата на 2 публикации, което са в списъка по темата на дисертацията.

Прави впечатление, че книгата на базата на защитен дисертационен труд е публикувана през 2019 г., което е 13 години след защитата на дисертационния труд (2006 г.). Въпреки това фокусът в Първа глава е към проследяване на идеи на автори, които са представители на българската школа и на руската школа; съвсем малък е броят на позоваванията на източници, издадени на латиница (22 бр.). Като иновативен може да се разглежда създаденият дидактически модел за осъществяване на екологично образование в процеса на обучението по химия; интересна е идеята да се разгледат целите, учебното съдържание, системата от методи и средства на обучението по химия в контекста на екологичното образование. Във втората част на книгата текстът е разгърнат само за една тема – VA (15.) група на Периодичната система, което е по-подходящо за съдържание на учебно пособие.

След прегледа на материалите, оценявам като иновативни идеите и моделите, представени в първата част на книгата (№ 3) и в научните статии. Считаю, че тези изследвания на гл. ас. д-р А. Ангелачева обогатяват с нови щрихи теорията и практиката, актуални са и представляват научно-приложен принос към Методиката на обучението по химия.

- *Организация и контрол на процеса на обучение по химия*

В тази проблемна област кандидатката е групирала монография № 2, която не е представена като хабилитационен труд, а също – 5 самостоятелни постерни доклади от конференции (№№ 12, 14, 18, 19, 22). Има данни, че монография № 2 (публикувана през 2020 г.) е цитирана монография, публикувана през 2021 г.

Оценявам като интерпретативно изследването, представено в Първа глава на монографията. Считаю, че моделите, създадени във втора глава, имат приложен характер в сферата на подготовката на учители по химия. Прави впечатление, че и в тази разработка фокусът отново е към българската традиция и към руските школи, съвсем бегло се обръщението към англоезични автори (16 бр.). Препоръчвам в бъдеще при подготовка на научни текстове целенасочено да се разширява библиографската справка с чуждоезични публикации, за да се черпи по-богат опит от изследванията по света.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Документите и материалите, представени от гл. ас. д-р Антоанета Анастасова Ангелачева **отговарят** на изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ), Правилника за прилагане на ЗРАСРБ и съответния Правилник на ПУ „Паисий Хилендарски“. Кандидатката в конкурса е представила достатъчен брой научни трудове, публикувани след материалите, използвани при защита на ОНС „доктор“ и достатъчен брой цитати.

След запознаване с представените в конкурса материали и научни трудове и след анализ на тяхното съдържание и приноси, давам своята **положителна** оценка и препоръчвам на Научното жури да изготви доклад-предложение до Факултетния съвет на Химическия факултет на ПУ „Паисий Хилендарски“ за избор на гл. ас. д-р Антоанета Анастасова Ангелачева на академичната длъжност „доцент“ в ПУ „Паисий Хилендарски“ по професионално направление 1.3. Педагогика на обучението по..., научна специалност Методика на обучението по химия.

10 септември 2021

Изготвил становището:

проф. д-р Сеня Терзиева